

Żołnierze w służbie historii

<https://zolnierzewhistorii.ipn.gov.pl/zwh/form/r64818425270146,Wioletta-Zylska.html>
26.04.2024, 16:46

Strona znajduje się w archiwum.

Agata Stankiewicz

Nazwa
szkoły

XVI Liceum
Ogólnokształcące

Ulica i nr
domu
szkoły

os. Willowe 1

Kod
pocztowy
szkoły

31-902

Miasto
szkoły

Kraków

Dane zespołu

Nauczyciel -
Opiekun -
imię i
nazwisko

Agata Stankiewicz

E-mail

agata.stankiewicz@interia.pl

Telefon

501351385

Pierwszy uczeń

Uczeń 1 -
imię i
nazwisko

Wioletta Żylska

Klasa

2B

Profil
klasy

Policyjno-wojskowy

E-mail

wioletta121002@gmail.com

Drugi uczeń

Uczeń 2 -
imię i
nazwisko

Kacper Sokół

Klasa

2B

Profil
Klasy

Policyjno-wojskowy

E-mail

Kacpersok19@wp.pl

Trzeci uczeń

Uczeń 3 -
imię i
nazwisko

Zuzanna Rejdak

Klasa

3B

Klasa

Policyjno - wojskowy

E-mail

zuziarej11112222@gmail.
com

Miejsce pamięci

Nazwa miejsca

Pomnik w Olesznie

Lokalizacja

Array

Dokładny opis miejsca

Pomnik NSZ w Olesznie,
ul. Przedborska, trasa z
Oleszna w kierunku
miejscowości Zabrody.

Miejsce pamięci jest
bezpośrednio związane z
postacią Adolfa
Włodarczyka, który brał
udział w budowie tego
pomnika oraz
wielokrotnie brał udział w
uroczystościach
upamiętniających
poległych w walce przy
tym pomniku. Fakt ten
dokumentują zdjęcia z
archiwum rodzinnego
państwa Włodarczyków
oraz wspomnienia córki i
wnuka, którzy także
uczestniczyli w tych
uroczystościach.

Treść napisu: W TYM
MIEJSCU 26.07.1944 R.

ODDZ. NARODOWYCH SIŁ
ZBROJNYCH

POR „ŻBIKA”-
WŁADYSŁAWA
KOLACIŃSKIEGO

WSPIERANY ODDZIAŁEM
A.K.MJR. „MARCINA”

MIECZYSŁAWA
TARCHALSKIEGO

STOCZYŁ ZWYCIĘSKĄ
BITWĘ

Z NIEMIECKIM ODDZ.SS.

W 46 ROCZNICĘ

TOW.BRONI I
SPOŁECZEŃSTWO
OLESZNA

26.07.1990

26.VII.1944 r.

DZIEŃ OCALENIA

OLESZNA

PRZED ZAGŁADĄ

HITLEROWSKĄ

Pomnik ten upamiętnia bitwę stoczoną wspólnymi siłami oddziału Armii Krajowej i Narodowych Sił Zbrojnych z oddziałem SS pod Olesznem w dniu 27 lipca 1944 r. Pomnik powstał z inicjatywy byłych żołnierzy AK i NSZ w 1990 r.

26 lipca 1944 roku odbyła się jedna z największych akcji partyzantów na zachodniej Kielecczyźnie. Bitwa pod Olesznem zasłynęła także z innego powodu. Była przykładem współpracy Armii Krajowej i Narodowych Sił Zbrojnych - dwóch różniących się politycznie zbrojnych formacji. Walczącym razem żołnierzom udało się zapobiec pacyfikacji wsi przez esesmanów.

„Na Oleszno z Budziszawia
idzie czterdziestu

Niemców. Mordują chłopów, których spotykają po drodze” – taką wiadomość rankiem 26 lipca 1944 roku przyniósł do oddziału Narodowych Sił Zbrojnych Tadeusz Włodarski „Tęcza”. Ludzie w panice uciekli na pola. Bali się, że Niemcy jadą dokonać pacyfikacji wsi, w której wielu mieszkańców należało do oddziałów partyzanckich lub udzielało im pomocy. – Bagienne tereny okolic Oleszna na Kielecczyźnie sprzyjały działalności partyzanckiej – mówi dr Andrzej Górski, badacz dziejów II wojny światowej. Historyk dodaje, że na tym obszarze stacjonowały w czasie wojny dwa duże oddziały. Jeden z nich wchodził w skład 204 Pułku Piechoty NSZ, a dowodził nim mjr Władysław Kołaciński „Żbik”. Przed wojną Kołaciński odbył służbę w Marynarce Wojennej, a we wrześniu 1939 roku walczył na Wybrzeżu. Do konspiracji trafił w 1940 roku, najpierw do Narodowej Organizacji Wojskowej, trzy lata później do NSZ. Drugi oddział podlegał dowództwu Armii Krajowej. Na jego czele stał mjr. Mieczysław Tarchalski „Marcin”, który w 1920 roku jako ochotnik zgłosił się do wojska, a w grudniu 1939 roku rozpoczął działalność konspiracyjną w Związku Walki Zbrojnej.

Oba oddziały wspierali, narażając się na represje ze strony okupanta, mieszkańcy Oleszna. – Widzieli w partyzantach

obrońców przed Niemcami - tłumaczy historyk. Leśnym oddziałom przychylni byli też Niemojewscy, właściciele miejscowego majątku, i pozwalali „Zbikowi” stacjonować na swoim terenie.

Zdjęcia

Miejsce pamięci nr 2

Zdjęcia

Miejsce pamięci nr 3

Zdjęcia

Żywa lekcja historii

Opis
przeprow-
adzonej
żywej
lekcji
historii

Wideokonferencja pod tytułem: „Podporucznik Adolf Włodarczyk-żołnierz, ojciec , dziadek. Osoba uwikłana w historię”.

Pomysł na zajęcia został uwarunkowany sytuacją pandemii Covid - 19. Nie mogliśmy zorganizować planowanych zajęć dla przyszłych policjantów w Komendzie Wojewódzkiej Policji w Krakowie. Musieliśmy zweryfikować nasze plany. Nie mogliśmy się spotykać i jedynym miejscem komunikacji okazał się „świat wirtualny”. Postanowiliśmy wykorzystać platformę zdalnego nauczania do przeprowadzenia zajęć o życiu pana Adolfa Włodarczyka. Zdecydowaliśmy się zorganizować wideokonferencję dla naszych kolegów ze szkoły, ich Rodziców, Dziadków i Rodzeństwa. Postanowiliśmy rozpropagować to wydarzenie. Zredagowaliśmy zaproszenie, które rozesłaliśmy do naszych kolegów i koleżanek. Oddźwięk okazał się duży.

Rzeczywiście temat przyciągnął przed monitory sporą grupę osób.

Wideokonferencja odbyła się dnia 15.05.2020 roku na portalu Teams. Wzięli w niej udział uczniowie drugiej klasy policyjno-wojskowej XVI Liceum Ogólnokształcącego im. K.K. Baczyńskiego w Krakowie wraz z Rodzicami i rodzeństwem. Przygotowaliśmy dwie prezentacje. Pierwsza wprowadzała uczestników do tematu i obejmowała skomplikowaną historię oddziałów partyzanckich na Ziemi Kieleckiej podczas II wojny. Druga stanowiła tło dla naszej opowieści o Panu Adolfie, który był żołnierzem Armii Krajowej, potem Brygady Świętokrzyskiej Narodowych Sił Zbrojnych. Wspomnieliśmy również o jego życiu prywatnym, którego dotknęliśmy podczas wyjazdu śladami naszego Bohatera oraz podczas spotkania z członkami rodziny Pana Adolfa. Uczestnikom zostały również przedstawione miejsca pamięci związane z Panem Adolfem Włodarczykiem oraz filmik o jego życiu i walce. W trakcie spotkania wywiązała się ciekawa dyskusja podsumowująca całość spotkania.

Zdjęcia

Pliki

Plik ZIP
lub RAR

Sylwetka bohatera

Imię i
nazwisko
bohatera

Adolf Włodarczyk

Lata
życia

1926 - 2017

Opis
postaci

Ppor. Adolf Włodarczyk urodził się 9 czerwca 1926 roku we wsi Góry Lasochowskie. Walczył o wolność Ziemi Świętokrzyskiej, był członkiem Armii Krajowej oraz czwartej Brygady Świętokrzyskiej NSZ, brał udział w bitwie pod Cacowem. Uczestniczył w działaniach przeciwko SA. Był więziony w areszcie w Jędrzejowie za przynależność do NSZ.

Położenie wsi Góry Lasochowskie sprzyjało działaniom partyzanckim. Adolf Włodarczyk po rozpoczęciu II wojny światowej przewoził żywność dla koni i ludzi z majątku Lipno. Był wysyłany do celów zwiadowczych, przeprowadził oddziały

partyzanckie przez okopy z lasów małogoskich do lasów łopuszyńskich. W 1943 roku w gospodarstwie oddalonym od innych domostw, ukrytym wśród drzew ukrywał się oddział Armii Krajowej „Spaleni” pod dowództwem ppor. „Zryw” W grudniu 1943 roku złożył przysięgę przed Stefanem Rajskim ps., Zryw” i wstąpił do AK. Otrzymał pseudonim “Wiatr”. W ramach działań w AK min. organizował żywność dla ludzi i koni, szkolił partyzantów, dowoził lekarza Wojciecha ps. “Rawicz do rannych partyzantów. Wraz z oddziałem brał udział w likwidacji słupów telefonicznych Łopuszno-Małogoszcz. 9 lipca 1944 r. dowódca oddziału „Zryw” zginął w miejscowości Sadki. Oddział AK uległ rozproszeniu.

Pan Adolf Włodarczyk już 1 września 1944 r. wstąpił do IV Brygady Świętokrzyskiej NSZ. Przyjęto go do kompanii porucznika Zbigniewa. Otrzymał pseudonim „Pocisk”. Przebywał w tym oddziale 2 miesiące. Został zwolniony do cywila z powodu rezygnacji z emigracji.

Jesienią 1944 roku z dwunastoosobowym oddziałem odbił w okolicy Włoszczowy między Oksą a Powężowem niemiecką ciężarówkę pełną ekwipunku wojskowego.

Pod koniec wojny nawiązał współpracę z oddziałem NSZ „Tarzana” (2.11. 1944 - 13.09.

1945).

W marcu 1945 roku uciekł z aresztu wraz z 28 żołnierzami i byłymi żołnierzami AK z oddziału Zrywa. Po ucieczce pan Włodarczyk ukrywał się dwa lata i w roku 1947 ujawnił się w krakowskim Urzędzie Bezpieczeństwa chcąc skorzystać z ogłoszonej amnestii. Następnie osiadł na rodzinnym gospodarstwie w okolicach Małogoszcza i zajął się pracą rolniczą.

W latach 90- tych, kiedy już można było głośno mówić o żołnierzach wyklętych, aktywnie uczestniczył w reaktywacji NSZ i wraz z Januszem Garnarczykiem oraz Władysławem Nowakowskim - pseudonim Orzeł stworzyli Koło Kombatantów w Małogoszczu, które liczyło ponad trzydziestu członków. W 1995 koło zakupiło sztandar , który został poświęcony w kościele w Małogoszczu, a wyżej wymienieni panowie byli członkami poczty sztandarowego

Uroczyste zakończenie roku szkolnego 2016 miało wyjątkowy charakter dzięki wydarzeniu, które pozostało w pamięci XVI LO w Krakowie.

Pan Adolf Włodarczyk – pseudonim Pocisk, zdecydował się za pośrednictwem swego wnuka Cezarego Włodarczyka, ucznia naszego liceum by przekazać szkole sztandar oraz mundur Koła

Kombatantów Związku
Żołnierzy Narodowych Sił
Zbrojnych z Małogoszcza.
Uroczystość przekazania
odbyła się podczas
zakończenia roku
szkolnego 27 czerwca
2016 r. W Izbie Pamięci
uczniowie XVI LO
pielęgnują pamięć ppor.
Adolfa Włodarczyka i
Janusza Gancarczyka.

Pan Adolf zmarł 26
grudnia 2017 roku.

Film o
postaci

<https://youtu.be/XoC8886jXUk>

Wykorzystane
źródła

Wywiad z Cezarym
Włodarczykiem,

Archiwum rodzinne
państwa Włodarczyków,

Maciej Skrobot „Rejon
NSZ Małogoszcz”,

Barbara Jachimczak, Losy
żołnierzy NSZ na
Kielecczyźnie”,

<https://www.nsz.com.pl/index.php/wykazy/124-odznaczeni-krzyem-partyzanckim>

<http://www.noworadomsk.pl/zbior/strony/radomsko/oleszno/oleszno01.html>

<http://www.andreovia.pl/publikacje/wojenne-opowiesci/item/22-spaleni>

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/41745,Narodowe-Sily-Zbrojne-19421946.html>

<http://www.drogidoniopodleglosci.pl/partyzantka-na-kielecczyznie/streszczenie/>

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/47761,Brygada-Swietokrzyska-NSZ.html>

<https://wmeritum.pl/bitwa-olesznem-nsz-ak-wspolnie-przeciw-niemcom/61154>

<https://www.swietokrzyskie.pro/file/2018/11/Brygada-NSZ-K.-Detka.pdf>

<http://sbc.wbp.kielce.pl/dlibra/publication/26792/edition/26438?&ref=desc>

artykuł z 1990 napisany przez panią Jadwigę Karolczak
